

Ім'я користувача:
Кафедра режисури та акторської майстерності

ID перевірки:
1016267371

Дата перевірки:
21.05.2024 06:22:06 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
21.05.2024 06:22:54 EEST

ID користувача:
100002237

Назва документа: Данилюк Н

Кількість сторінок: 32 Кількість слів: 6829 Кількість символів: 50948 Розмір файлу: 64.44 KB ID файлу: 1016055875

1.64% Схожість

Найбільша схожість: 0.79% з Інтернет-джерелом (<https://naurok.com.ua/posibnik-m-v-gogol-231394.html>)

1.35% Джерела з Інтернету

74

Сторінка 34

0.69% Джерела з Бібліотеки

7

Сторінка 34

1.17% Цитат

Цитати

7

Сторінка 35

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Анотація до творчого проєкту
«Микола Гоголь вистава «Сорочинський ярмарок»»

Данелюк Назар Олександрович

Вступ

Актуальність теми зображення колоритного українського сільського життя, народних традицій, звичаїв та забобонів на тлі любовної історії Панька і Оксани полягає в наступному:

Збереження національної ідентичності. Через художнє зображення українського села, автор привертає увагу до самобутньої культури та побуту українців. Це важливо для підтримки національної самосвідомості та збереження культурної спадщини в умовах глобалізації.

Пізнавальна цінність. Твір дає читачам можливість зануритися в атмосферу українського села минулих часів, ознайомитися з народними традиціями, звичаями та забобонами. Це розширює світогляд і поглиблює розуміння свого коріння.

Гумористичний підхід. Автор використовує комічні ситуації та конфлікти для зображення особливостей народного життя. Гумор робить твір легким для сприйняття, при цьому доносячи важливі спостереження та ідеї.

Універсальність теми кохання. Любовна історія Панька і Оксани надає творові загальнолюдського звучання. Тема кохання, що розвивається на тлі національного колориту, робить твір близьким і зрозумілим для широкого кола читачів.

Актуальність народної мудрості. Через показ народного світогляду, автор підкреслює цінність народної мудрості, що передається з покоління в покоління. Багато життєвих істин, втілених у традиціях і звичаях, залишаються актуальними й сьогодні.

1

Мета теми зображення колоритного українського сільського життя, народних традицій, звичаїв та забобонів на тлі любовної історії. Популяризація української культури. Автор прагне привернути увагу читачів до багатства та самобутності української народної культури, показати її унікальність і значущість у контексті світової культурної спадщини.

Збереження національної пам'яті. Через художнє зображення українського села, автор намагається зберегти для майбутніх поколінь знання про традиційний побут, звичаї та світогляд українців, які можуть бути втрачені в умовах урбанізації та глобалізації.

Виховання любові до рідного краю. Колоритні описи сільського життя, традицій і природи рідного краю покликані пробудити в читачів почуття патріотизму, гордості за своє коріння та любові до батьківщини.

Осмислення національної ідентичності. Через зображення особливостей народного світогляду та побуту автор спонукає читачів замислитися над питаннями національної ідентичності, свого місця в системі культурних координат.

Розважання та повчання. Використовуючи гумор і комічні ситуації, автор прагне не лише розважити читачів, але й у легкій формі донести до них важливі життєві істини та моральні цінності, що відображені в народній культурі.

Завдання

1. **Зображення українського сільського життя:** Показати колоритність українського села, детально описуючи його пейзажі, будівлі, вулиці та двори. Особливу увагу приділити опису сільської праці – як чоловіки обробляють поля, жінки займаються хатніми справами, дівчата вишивають, а діти граються на подвір'ях. Через ці деталі підкреслити щоденні турботи та радості селян, їхню взаємодію з природою та навколишнім світом.

2. **Відображення народних традицій та звичаїв:** Детально показати обряди та традиції, що супроводжують різні етапи життя селян – народження, весілля, свята, похорони. Описати, як саме проходять ці події, які символічні дії виконуються, які пісні співаються та які страви готуються. Показати, як ці традиції об'єднують людей, створюють спільний культурний простір і передаються з покоління в покоління.

3. **Показ забобонів:** Розкрити, які забобони та вірування є характерними для українського села, як вони впливають на повсякденне життя та рішення селян. Наприклад, можна описати ситуації, коли герої намагаються уникати певних дій через страх перед невдачею або виконують спеціальні ритуали для залучення удачі. Показати, як ці забобони впливають на взаємини між людьми, їхнє ставлення до подій та явищ.

4. **Комічні ситуації та конфлікти:** Ввести елементи комічного через кумедні ситуації та непорозуміння між персонажами. Наприклад, можна описати смішні випадки, що трапляються під час свят або обрядів, або як герої потрапляють у комічні ситуації через забобони. Використовувати гумор для підкреслення людяності персонажів та їхньої життєрадісності, створюючи таким чином контраст між серйозними та веселими моментами в оповіді.

Об'єкт і предмет дослідження: театральна вистава "Сорочинський ярмарок" за мотивами однойменної повісті Миколи Гоголя як синтетичний художній твір, що поєднує в собі літературну основу, режисерську концепцію та засоби сценічної виразності.

Таке формулювання об'єкта дослідження враховує комплексний характер театральної вистави, яка є результатом творчої взаємодії різних видів мистецтва та професійних компетенцій. Воно передбачає розгляд вистави «Сорочинський ярмарок» у кількох взаємопов'язаних аспектах:

3

Літературна основа вистави - повість Миколи Гоголя "Сорочинський ярмарок", її тематика, проблематика, система образів, особливості поетики та стилю.

Режисерська концепція вистави, яка включає в себе визначення надзавдання, наскрізної дії, жанрових особливостей, розробку атмосфери, темпоритму, мізансцен, роботу над образами персонажів.

Практичне значення отриманих результатів:

Практичне значення отриманих результатів.

Розроблений режисерсько-постановочний план вистави «Сорочинський ярмарок» може бути використаний як основа для практичної реалізації цього проекту на сцені професійного або аматорського театру. Детальна розробка всіх компонентів вистави (надзавдання, наскрізна дія, атмосфера, темпоритм, мізансцени, характеристики образів тощо) значно полегшує процес її сценічного втілення та забезпечує цілісність і художню виразність кінцевого результату.

Запропонована методика аналізу літературного першоджерела та його сценічної інтерпретації може бути використана в роботі над іншими театральними проектами, що базуються на класичних літературних творах. Вона дозволяє виявити ключові аспекти твору, важливі для його сценічного втілення, та забезпечує органічне поєднання авторського задуму з режисерською концепцією.

Досвід роботи над виставою «Сорочинський ярмарок» може бути використаний у педагогічній практиці при підготовці майбутніх фахівців театального мистецтва. Аналіз процесу створення вистави від задуму до сценічної реалізації дозволяє продемонструвати студентам основні етапи та принципи режисерської роботи, а також розвинути в них практичні навички та вміння, необхідні для успішної професійної діяльності.

Матеріали дипломної роботи можуть бути використані в науково-дослідницькій діяльності, присвяченій проблемам сценічної інтерпретації

4

української класичної літератури, зокрема творчості Миколи Гоголя. Вони можуть стати основою для подальших досліджень у цій галузі, а також для розробки нових теоретичних і практичних підходів до створення сучасних театральних вистав.

Практична реалізація проекту «Сорочинський ярмарок» на театральній сцені сприятиме популяризації української культурної спадщини, зокрема творчості Миколи Гоголя, серед сучасних глядачів. Вона також може стати важливим внеском у розвиток культурного життя регіону та країни в цілому, сприяючи збереженню та примноженню національних театральних традицій.

Таким чином, отримані результати дипломної роботи мають широке практичне значення як для безпосередньої реалізації проекту «Сорочинський ярмарок», так і для розвитку сучасного театального мистецтва та культурного життя суспільства в цілому.

Розділ 1. Обґрунтування вибору теми

Автор

Ранні роки та освіта

Сімейне середовище

Микола Васильович Гоголь народився 1 квітня 1809 року в селі Великі Сорочинці на Полтавщині, що на той час входила до складу Російської імперії. Родина Гоголів-Яновських належала до дрібного шляхетства. Батько Миколи, Василь Панасович Гоголь-Яновський, був відомим на той час драматургом-аматором і автором кількох п'єс, які ставилися в місцевих театрах. Мати, Марія Іванівна, була релігійною та освіченою жінкою, яка багато уваги приділяла вихованню дітей. Сімейне середовище Гоголя сприяло розвитку його творчих здібностей і любові до літератури.

Дитинство та вплив рідного краю

5

Гоголь зростав у мальовничій місцевості Полтавщини, серед українського сільського побуту, народних звичаїв і фольклору, які згодом знайшли яскраве відображення у його творчості. Велику роль у формуванні його світогляду відіграли розповіді матері й батька, а також бабусі, які знайомили малого Миколу з народними казками, легендами та переказами.

Початкова освіта

Початкову освіту Гоголь здобув удома під керівництвом матері та приватних вчителів. Згодом він навчався в Полтавській губернській гімназії, де проявив себе як здібний учень з особливим інтересом до літератури та історії. Вже в цей час він почав писати свої перші вірші та невеликі оповідання.

Ніжинська гімназія вищих наук

У 1821 році Микола Гоголь вступив до Ніжинської гімназії вищих наук князя Безбородька (нині Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). Цей період став надзвичайно важливим у його житті. Гімназія надавала високий рівень освіти та відкривала широкі можливості для саморозвитку. Тут Гоголь познайомився з творами світової літератури, зокрема з працями античних авторів, західноєвропейських класиків, російських письменників.

Літературні інтереси та перші твори

У Ніжинській гімназії Гоголь активно брав участь у літературному житті, організовував і сам грав у театральних виставах. Він також займався літературною діяльністю: писав вірші, оповідання, комедії. Одним із найвідоміших його юнацьких творів є комедія «Вечір накануні Івана Купала». Хоча цей твір був досить наївним, він вже показував схильність Гоголя до використання народних мотивів і фольклорних сюжетів.

Вплив однолітків та вчителів

Під час навчання в гімназії Гоголь здружився з багатьма однолітками, які пізніше стали відомими діячами культури й науки. Одним з найближчих його друзів був Олександр Данилевський, майбутній відомий вчений. Вчителі

6

гімназії також відіграли важливу роль у формуванні його літературного таланту, зокрема, викладачі літератури та історії, які підтримували його інтерес до цих предметів.

Переїзд до Санкт-Петербурга

Закінчивши гімназію в 1828 році, Гоголь вирішив шукати кращі можливості для реалізації своїх талантів і переїхав до Санкт-Петербурга. Це рішення стало поворотним моментом у його житті. Петербург на той час був культурним і літературним центром Російської імперії, де можна було знайти підтримку та визнання. Проте початок петербурзького періоду був складним: молодий Гоголь стикався з фінансовими труднощами, невдачами в пошуку роботи і визнання.

Перші роки життя та освіти Миколи Гоголя створили міцну основу для його подальшої творчості, вплинули на формування його літературного стилю та світогляду. Ці роки стали початком шляху до великої літературної кар'єри, яка принесла йому визнання і безсмертну славу.

Перші літературні спроби

Переїзд до Санкт-Петербурга

У 1828 році Гоголь переїхав до Санкт-Петербурга, сповнений амбіцій і надій на літературну кар'єру. Проте його початок у великому місті був нелегким. Він зіткнувся з фінансовими труднощами та браком знайомств у літературних колах. Спочатку Гоголь намагався знайти роботу на державній службі, але ці спроби не принесли успіху і задоволення.

«Ганц Кюхельгартен» - перша поема

Восени 1829 року Гоголь опублікував свою першу поему "Ганц Кюхельгартен", підписану псевдонімом "В. Алов". Поема була зустрінута холодно, критики і читачі сприйняли її негативно. Розчарований Гоголь викупив та знищив весь наклад поеми, що залишило в його душі глибокий слід. Це фіаско змусило його переосмислити свій підхід до літератури.

Знайомство з літературними колами

Невдача з «Ганцом Кюхельгартемом» не зламала духу молодого письменника. Він почав активно знайомитися з літературними колами Санкт-Петербурга. У цей період він зустрівся з такими видатними літераторами, як Олександр Пушкін, який став його другом і наставником. Пушкін значною мірою вплинув на творчість Гоголя, надаючи йому поради і підтримку.

«Вечори на хуторі біля Диканьки» - перший успіх

У 1830-1831 роках Гоголь почав працювати над серією оповідань, які увійшли до циклу «Вечори на хуторі біля Диканьки». Перший том цієї збірки був опублікований у 1831 році, а другий - у 1832 році. Ця збірка принесла Гоголю перший великий успіх і визнання.

Оповідання «Вечорів на хуторі біля Диканьки» насичені українськими народними традиціями, фольклором і побутом. Вони відзначаються яскравими образами, гумором і фантастичними елементами. Серед найвідоміших оповідань цієї збірки – «Вечір проти Івана Купала», «Майська ніч, або Утоплена», «Ніч перед Різдвом». Гоголь вдало поєднав у своїх творах реалістичні описи з фантастикою, що створило унікальну атмосферу українського сільського життя.

Літературний стиль та новаторство

У «Вечорах на хуторі біля Диканьки» Гоголь проявив свій унікальний стиль, який поєднує гумор, сатиру, романтику і фантастику. Його твори вирізняються барвистою мовою, живими діалогами і яскравими персонажами. Гоголь створював незабутні образи, які зберігаються в пам'яті читачів. Його літературні прийоми, такі як використання народної мови, пісень і легенд, були новаторськими для свого часу і мали великий вплив на розвиток російської та української літератури.

Публікації у літературних журналах

Після успіху «Вечорів на хуторі біля Диканьки» Гоголь став популярним автором, його твори почали публікувати у відомих літературних журналах. Він активно співпрацював з такими виданнями, як

«Отечественные записки» і «Современник». Його оповідання та статті знаходили широкий відгук серед читачів і критиків.

Визнання та підтримка Пушкіна

Велике значення для Гоголя мала підтримка Олександра Пушкіна, який не тільки допомагав йому порадами, але й підтримував матеріально у важкі часи. Пушкін також поділився з Гоголем кількома ідеями для майбутніх творів, зокрема сюжетом для комедії «Ревізор» і поеми «Мертві душі». Ці дружні відносини стали важливим стимулом для подальшого розвитку творчості Гоголя.

Робота над новими творами

Успіх «Вечорів на хуторі біля Диканьки» відкрив перед Гоголем нові можливості. Він почав працювати над новими творами, зокрема над збірками «Миргород» (1835) і «Арабески» (1835), які також мали значний успіх. У цей період Гоголь сформувався як зрілий письменник, який вміє поєднувати реалістичні описи з фантастичними елементами, глибоким психологізмом і соціальною критикою.

Перші літературні спроби Гоголя стали важливим етапом у його творчому становленні, відкривши шлях до подальших успіхів і великих творів. Вони показали його унікальний талант і здатність створювати яскраві, незабутні образи, які досі залишаються в центрі уваги літературознавців і читачів.

«Миргород» і «Арабески»

Збірка «Миргород»

Після успіху «Вечорів на хуторі біля Диканьки» Микола Гоголь продовжив розвивати українську тематику у своїх творах. У 1835 році вийшла його наступна збірка «Миргород», яка складається з чотирьох повістей: «Старосвітські поміщики», «Тарас Бульба», «Вій» та «Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем». Ця збірка показує зрілість Гоголя як письменника і його здатність поєднувати різні жанри та стилі.

9

«Старосвітські поміщики»

Повість «Старосвітські поміщики» розповідає про життя старого подружжя — Афанасія Івановича і Пульхерії Іванівни, які живуть у віддаленому українському селі. Ця повість сповнена ніжною іронією та меланхолією. Гоголь майстерно зображує буденне життя старих людей, їхні звички та дрібні радощі. У цьому творі автор демонструє своє глибоке розуміння людської природи та співчуття до своїх персонажів.

«Тарас Бульба»

Одним із найвідоміших творів Гоголя є повість «Тарас Бульба», яка стала класикою світової літератури. Ця повість розповідає про героїчне життя козаків та боротьбу українського народу за свободу. Головний герой, Тарас Бульба, є втіленням мужності, патріотизму та незламного духу. Повість відзначається епічним розмахом, яскравими батальними сценами і глибокими філософськими роздумами про долю народу і особисту відповідальність.

«Вій»

Повість «Вій» є яскравим прикладом фантастичної літератури Гоголя. В основі сюжету лежить українська народна легенда про нечисту силу. Головний герой, Хома Брут, студент-бурсак, потрапляє в моторошні пригоди, коли намагається провести три ночі біля труни померлої панночки, яка виявляється відьмою. «Вій» вражає своїм містичним і страшним сюжетом, майстерним створенням атмосфери страху і напруження. Цей твір показує здатність Гоголя майстерно поєднувати реалістичні описи з фантастикою.

«Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем»

Ця повість є комічним і сатиричним твором, у якому Гоголь висміює дрібязковість і егоїзм людської натури. Історія про двох поміщиків, Івана Івановича і Івана Никифоровича, які через дрібну сварку стають запеклими ворогами, є чудовим прикладом гоголівського гумору і сатири. Автор показує, як дрібні конфлікти можуть руйнувати життя людей і призводити до абсурдних ситуацій.

10

Збірка «Арабески»

Водночас із «Миргородом» у 1835 році Гоголь опублікував збірку «Арабески», яка включає різноманітні твори: нариси, есе та кілька оповідань. Серед них виділяються такі твори, як «Невський проспект» і «Записки божевільного».

«Невський проспект»

Оповідання «Невський проспект» розповідає про життя і пригоди на одній з головних вулиць Санкт-Петербурга. Гоголь майстерно змальовує різноманітні типажі міського життя, відображаючи контрасти між зовнішнім блиском і внутрішньою порожнечою. Це оповідання також містить елементи сатири і фантастики, які є характерними для творчості Гоголя.

"Записки божевільного"

"Записки божевільного" — це один з найбільш глибоких і трагічних творів Гоголя. Оповідання розповідає про поступове занурення в божевілья дрібного чиновника Поприщина. Через його божевільні записки Гоголь розкриває абсурдність і жорстокість бюрократичної системи, а також трагедію людської душі, що не може знайти своє місце у світі. Це оповідання є важливим внеском у розвиток психологічної прози.

Вплив на літературу

"Миргород" і "Арабески" показали майстерність Гоголя у створенні різноманітних літературних форм і жанрів. Він вмів поєднувати комічне і трагічне, реалістичне і фантастичне, створюючи твори, які залишають глибокий слід у свідомості читачів. Гоголь мав великий вплив на розвиток російської і української літератури, відкривши нові горизонти для своїх сучасників і наступних поколінь письменників.

Ці збірки закріпили за Гоголем репутацію одного з найважливіших письменників свого часу, його твори стали класикою і донині залишаються актуальними і читаними. Гоголь майстерно поєднував в своїй творчості різні культурні елементи, створюючи унікальний літературний світ, який продовжує захоплювати і надихати читачів.

11

"Миргород" і "Арабески"

Збірка "Миргород"

Після успіху "Вечорів на хуторі біля Диканьки" Микола Гоголь продовжив розвивати українську тематику у своїх творах. У 1835 році вийшла його наступна збірка "Миргород", яка складається з чотирьох повістей: "Старосвітські поміщики", "Тарас Бульба", "Вій" та "Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем". Ця збірка показує зрілість Гоголя як письменника і його здатність поєднувати різні жанри та стилі.

"Старосвітські поміщики"

Повість "Старосвітські поміщики" розповідає про життя старого подружжя — Афанасія Івановича і Пульхерії Іванівни, які живуть у віддаленому українському селі. Ця повість сповнена ніжною іронією та меланхолією. Гоголь майстерно зображує буденне життя старих людей, їхні звички та дрібні радощі. У цьому творі автор демонструє своє глибоке розуміння людської природи та співчуття до своїх персонажів.

"Тарас Бульба"

Одним із найвідоміших творів Гоголя є повість "Тарас Бульба", яка стала класикою світової літератури. Ця повість розповідає про героїчне життя козаків та боротьбу українського народу за свободу. Головний герой, Тарас Бульба, є втіленням мужності, патріотизму та незламного духу. Повість відзначається епічним розмахом, яскравими батальними сценами і глибокими філософськими роздумами про долю народу і особисту відповідальність.

"Вій"

Повість "Вій" є яскравим прикладом фантастичної літератури Гоголя. В основі сюжету лежить українська народна легенда про нечисту силу. Головний герой, Хома Брут, студент-бурсак, потрапляє в моторошні пригоди, коли намагається провести три ночі біля труни померлої панночки, яка виявляється відьмою. "Вій" вражає своїм містичним і страшним сюжетом,

майстерним створенням атмосфери страху і напруження. Цей твір показує здатність Гоголя майстерно поєднувати реалістичні описи з фантастикою.

"Повість про те, як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем"

Ця повість є комічним і сатиричним твором, у якому Гоголь висміює дріб'язковість і егоїзм людської натури. Історія про двох поміщиків, Івана Івановича і Івана Никифоровича, які через дрібну сварку стають запеклими ворогами, є чудовим прикладом гоголівського гумору і сатири. Автор показує, як дрібні конфлікти можуть руйнувати життя людей і призводити до абсурдних ситуацій.

Збірка "Арабески"

Водночас із "Миргородом" у 1835 році Гоголь опублікував збірку "Арабески", яка включає різноманітні твори: нариси, есе та кілька оповідань. Серед них виділяються такі твори, як "Невський проспект" і "Записки божевільного".

"Невський проспект"

Оповідання "Невський проспект" розповідає про життя і пригоди на одній з головних вулиць Санкт-Петербурга. Гоголь майстерно змальовує різноманітні типажі міського життя, відображаючи контрасти між зовнішнім блиском і внутрішньою порожнечою. Це оповідання також містить елементи сатири і фантастики, які є характерними для творчості Гоголя.

"Записки божевільного"

"Записки божевільного" — це один з найбільш глибоких і трагічних творів Гоголя. Оповідання розповідає про поступове занурення в божевілля дрібного чиновника Поприщина. Через його божевільні записки Гоголь розкриває абсурдність і жорстокість бюрократичної системи, а також трагедію людської душі, що не може знайти своє місце у світі. Це оповідання є важливим внеском у розвиток психологічної прози.

Вплив на літературу

"Миргород" і "Арабески" показали майстерність Гоголя у створенні різноманітних літературних форм і жанрів. Він вмів поєднувати комічне і трагічне, реалістичне і фантастичне, створюючи твори, які залишають глибокий слід у свідомості читачів. Гоголь мав великий вплив на розвиток російської і української літератури, відкривши нові горизонти для своїх сучасників і наступних поколінь письменників.

Ці збірки закріпили за Гоголем репутацію одного з найважливіших письменників свого часу, його твори стали класикою і донині залишаються актуальними і читаними. Гоголь майстерно поєднував в своїй творчості різні культурні елементи, створюючи унікальний літературний світ, який продовжує захоплювати і надихати читачів.

"Мертві душі" і "Ревізор"

"Мертві душі"

"Мертві душі" - найвідоміша прозова праця Гоголя, яка вийшла у світ у двох частинах у 1842 та 1846 роках. Цей роман є яскравим прикладом соціальної та політичної сатири, а також глибокого аналізу російського суспільства XIX століття. Головний герой, Чичиков, вирушає у подорож по містах Росії з метою купівлі "мертвих душ", тобто списків кріпаків, які померли або були вивезені за кордон, але ще числяться у списках для сплати податків. Це романтичне та комічне подорожжя Чичикова стає окремим роздумом про російську дійсність, корупцію та моральне занепадання. Гоголь використовує глибокий гумор і вдалі порівняння, щоб показати порожнечу і лицемірство суспільства.

"Ревізор"

"Ревізор" - комедія в п'яти діях, написана Гоголем у 1836 році. Це одна з його найвідоміших драм, яка стала класикою світової літератури. Сюжет твору обертається навколо приїзду до провінційного містечка невідомого ревізора, якого місцева влада помиляє з вишколеним чиновником, який прибув перевіряти їхню діяльність. Заплутавшись у цій ситуації, місцеві

14

чиновники намагаються купити його ласощами та грошима, сподіваючись уникнути покарання за свої корупційні дії. "Ревізор" є гострою сатирою на бюрократичну систему і моральні деградацію чиновників.

Гоголь як майстер сатири і гумору

У "Мертвих душах" та "Ревізорі" Гоголь продемонстрував свій унікальний талант у створенні сатиричних образів та ситуацій. Він вдало поєднав гострий гумор і сатиру з глибоким аналізом суспільних проблем. У "Мертвих душах" Гоголь відкрито висміює корупцію і моральне спустошення українського та російського суспільства, а в "Ревізорі" розкриває бюрократичні злочини і глупоту місцевих чиновників. Його сатира була настільки влучною та гострою, що часто ставала об'єктом критики з боку цензорів.

Важливість для сучасності

"Мертві душі" та "Ревізор" залишаються актуальними і впливовими й до сьогодення. Соціальна сатира та критика корупції, яку ми бачимо у цих творах, залишається релевантною для багатьох країн і суспільств. Історія Чичикова та непрохідності бюрократії в "Мертвих душах" та "Ревізорі" нагадують нам про важливість чесності, справедливості та прозорості у владі і суспільстві.

Пізнні роки і релігійні пошуки М. Гоголя

Після успіху "Мертвих душ" та "Ревізора", Микола Гоголь звернув свою увагу на релігійні та моральні аспекти життя. Його пізнні роки були визначені глибокими духовними пошуками, які він виражав у своїх творах та листах.

"Душа, яка втратила свого молодшого брата"

Один з найвідоміших його пізніх творів, "Душа, яка втратила свого молодшого брата", є своєрідним духовним сповіданням. У цьому оповіданні Гоголь розмірковує над власними глибинними питаннями про сенс життя,

15

смерті та вічності. Він шукає втіхи у вірі та релігійних ритуалах, але водночас відчуває душевний конфлікт і мучиться від власних сумнівів.

Листи до друзів і священників

У своїх листах Гоголь часто обговорював духовні питання та виражав свої думки щодо релігії та моралі. Він звертався до своїх друзів та священників з проханням про духовний поради та виражав свої спостереження над долею людини в цьому світі та після смерті.

Пошук втіхи у релігії

У пізні роки життя Гоголь занурився у релігійні пошуки, намагаючись знайти втіху та спокій у вірі. Він звертався до молитов та аскетичних практик, а також вивчав біблійні тексти та духовну літературу. Його релігійні пошуки відображаються у його творчості, де він часто звертався до біблійних мотивів та тем духовності.

Вплив на світогляд сучасників

Духовні пошуки Гоголя вплинули на світогляд його сучасників і наступних поколінь. Його твори стали об'єктом обговорень і тлумачень щодо духовності та моралі. Він відкривав нові шляхи для духовної саморефлексії та пошуку сенсу життя, і його творчість продовжує надихати людей до цього дня.

Останні роки життя Миколи Гоголя були періодом важких духовних та фізичних випробувань. Після завершення "Мертвих душ" Гоголь зосередився на духовних питаннях і релігійних пошуках, що супроводжувалося заглибленням у віру та молитву. Однак, його духовні пошуки супроводжувалися муками від власних сумнівів і внутрішніх протиріч, що важко відбивалося на його здоров'ї.

У 1848 році Гоголь почувся надзвичайно хворим, він відчував слабкість та болі у грудях. Це викликало серйозні переживання у письменника, який вбачав у своїй хворобі Божий покарання за його "гріхи" та погані дії. Гоголь переконався, що йому варто відмовитися від своєї творчості та глузування над людьми, щоб отримати від Бога прощення.

У лютому 1852 року, у віці 42 років, Микола Гоголь помер у Москві. Причиною смерті була пневмонія, але багато вчених вважають, що його фізичний стан погіршився через стримування себе, поглиблені душевні муки і стрес. Помер Гоголь в самотності, покинувши за собою низку незакінчених творів та листів, які свідчать про його внутрішні боротьби і духовні пошуки.

Смерть Миколи Гоголя вразила його сучасників і наступні покоління. Вона стала не тільки закінченням життя великого письменника, але й закінченням епохи в російській та світовій літературі. Гоголь залишив по собі величезний літературний спадок, який і донині залишається актуальним і надихає мільйони читачів по всьому світу.

Специфіка відображеного життя в творі «Сорочинська Ярмарка»

У "Сорочинській Ярмарці" Гоголь надзвичайно талановито втілює елементи української етнічної та культурної спадщини, що робить цей твір особливо живим та колоритним. Розглянемо ці елементи у більшому контексті:

Народні пісні та музика: У творі можна почути звуки народних мелодій, які оживляють ярмаркову атмосферу. Селяни співають та грають на народних інструментах, таких як сопілка, бандура чи гармоніка. Це відображає багатство української музичної традиції та її важливу роль у культурному житті селянства.

Танці та народні обряди: На Сорочинській Ярмарці організовуються танці під народну музику. Танці у супроводі співу та музики є важливою частиною українських святкувань та свят. Крім того, можна бачити виконання народних обрядів та ритуалів, що додає аутентичності та глибини події.

Ремесла та народні промисли: На ярмарку велика увага приділяється ремеслам та народним промислам. Селяни демонструють свою майстерність у виготовленні різноманітних рукоділля, виробів з дерева, глини, тканини та інших матеріалів. Це відображає багатство української ремісничої традиції та вміння селян виготовляти різноманітні корисні та декоративні предмети.

17

Традиційні українські одяги та вбрання: Учасники ярмарку часто вдягаються у традиційні українські одяги, які відображають регіональні особливості та індивідуальний стиль. Вишиті сорочки, вишиті сукні та вбрання з національними мотивами додають колориту та автентичності ярмарковій атмосфері.

Традиційні українські страви: На Сорочинській Ярмарці можна знайти різноманітні страви та страви з української кухні. Борщ, вареники, ковбаси, пироги та інші страви стають предметом обговорення та смакування для відвідувачів, що додає реалізму та автентичності події.

У "Сорочинській Ярмарці" Гоголь вдало відтворює ієрархію та соціальні відносини в українському селі XIX століття, розкриваючи багатоаспектність суспільства того часу. Розглянемо ці аспекти у більшому контексті:

Різниця між багатими та бідними: У творі чітко видно розрізнення між багатими та бідними селянами. Багаті селяни мають власні господарства, більше землі та можливість вести комфортний спосіб життя, тоді як бідніші селяни змушені тяжко працювати для прожитку. Ця різниця в матеріальному стані впливає на їхні соціальні можливості та статус у суспільстві.

Взаємодія між верствами суспільства: Гоголь показує, як взаємодіють різні верстви суспільства на ярмарковій атмосфері. Багаті селяни виступають як власники землі та бізнесмени, які мають великий вплив на події на ярмарку та в селі загалом. Бідні селяни, у свою чергу, залежать від них як від заможних спонсорів або як конкурентів у торгівлі та обміні.

Класова свідомість та амбіції: У творі простежується класова свідомість, яка впливає на поведінку та мотивації персонажів. Багаті селяни прагнуть зберегти свій статус та підтримувати своє соціальне становище, тоді як бідніші селяни мріють про підвищення свого соціального положення та можливостей.

Конфлікти та суперечності: У творі часто виникають конфлікти між різними верствами суспільства. Ці конфлікти можуть стосуватися земельних спорів, конкуренції у торгівлі, а також ревнощів та прагнень до соціального піднесення. Ці суперечності додають напруги та драматизму до сюжету твору. У "Сорочинській Ярмарці" релігійні та міфологічні мотиви відіграють значну роль, допомагаючи створити атмосферу містичності та заглиблення української культури та традицій. Давайте розглянемо цю тему докладніше:

Вірування та обряди: Селяни на ярмарку виявляють глибоку віру у своїх богів та проводять різні релігійні обряди. Вони приносять жертви, моляться та відзначають святкові обряди, такі як обід або вечеря перед святами. Це відображає важливість релігійних традицій та обрядів у їхньому житті.

Міфологічні образи та легенди: У творі можна помітити використання міфологічних образів та легенд. Гоголь іноді вказує на події з біблійних часів або легенди про персонажів з української міфології. Ці образи додають таємничості та загадковості до наративу та допомагають поглибити його смисловий контекст.

Символіка та алегорії: Релігійні та міфологічні мотиви також можуть використовуватися як символи або алегорії. Наприклад, образи архангелів або біблійних персонажів можуть символізувати добро та зло, боротьбу між ними або моральні принципи.

Вірші та молитви: У творі можна знайти вірші та молитви, які відображають релігійні та міфологічні теми. Ці тексти можуть бути використані як форма вираження віри, роздумів або спілкування з божествами.

Розділ 2. Режисерсько-постановочний план

2.1.Тема.

Уривок є частиною сценарію вистави за мотивами повісті Миколи Гоголя «Сорочинський ярмарок». Основна тема - зображення колоритного українського сільського життя, народних традицій, звичаїв та забобонів на тлі любовної історії Панька і Оксани. Через комічні ситуації та конфлікти персонажів автор показує своєрідність народного побуту і світогляду.

2.1.1. Проблематика.

- Непрості стосунки у подружжя - Солопія Черевика та Хіврі. Хівря постійно сварить і лає свого чоловіка, вважаючи його ледарем і п'яницею.
- Забобони та страхи людей. Оповідка про нечисту силу і червону свитку лякає присутніх на ярмарку, вони бояться надприродних явищ.
- Важливість сімейних цінностей. Всупереч непростим стосункам, Солопій і Хівря зрештою миряться. Вони благословляють шлюб доньки Оксани з Паньком.

2.1.1. Конфлікт.

- Соціально-побутові конфлікти між персонажами (Хівря - Солопій, Хівря - Афанасій).
- Гумористичний конфлікт між персонажами та їхніми власними вадами й страхами.
- Конфлікт між реальним і фантастичним світом (історія про чортову свитку і поява ряджених).

2.1.2. Ідея.

- Гумористичне висвітлення негативних рис людського характеру - пияцтва, ревнощів, лицемірства.
- Утвердження сімейних цінностей, важливості взаєморозуміння між поколіннями.
- Оспівування краси і самобутності української культури, традицій.

20

- Висміювання людських вад і страхів через елемент фантастики (історія про «чортову свитку»).

2.1.3. Подієвий ряд

Висхідна подія.

Ворожіння циганки Груні Паньку. Під час ворожіння Груня розповідає Паньку, що він закоханий в дівчину (Оксану), але на шляху до їхнього щастя будуть перешкоди, зокрема, від матері дівчини.

Перша подія.

Жарт Панька над Хіврею, своєю потенційною тещею. Ця подія запускає ланцюжок комічних ситуацій і ускладнює шлях Панька до одруження з Оксаною.

Головна подія.

Розповідь Цибулі про історію з червоною свиткою, яка нібито належить чорту, та подальший розіграш друзів Панька, які лякають людей, переодягнувшись чортами. Ця подія є центральною, оскільки вона пов'язує кілька сюжетних ліній і викликає кульмінаційний момент у п'єсі - загальний переполох серед гостей і втечу Афанасія Івановича. Розповідь про чортову свитку підсилює атмосферу забобонів і страхів, а розіграш друзів Панька доводить ці страхи до апогею. Водночас, ця подія готує ґрунт для подальшої щасливої розв'язки, адже завдяки переполоху і плутанині Солопій зрештою наважувся подарувати Хіврі омріяну червону хустку і помиритися з нею.

Завершальна подія.

Солопій зізнається, що червона хустка, яка викликала переполох серед гостей - це насправді його подарунок для Хіврі. Ця подія розв'язує основні конфлікти і приводить до щасливого фіналу.

2.1.4. Сюжет

Сюжет п'єси "Сорочинський ярмарок" розгортається на тлі яскравого і галасливого ярмарку в селі Сорочинці. Молодий парубок Панько закоханий в дівчину Оксану і хоче з нею одружитися, але побоюється її матері, запальної та лихої на язик Хіврі. Батько Оксани, Солопій, під час ярмарку купує червону хустку, щоб потім подарувати її своїй дружині і помиритися з нею.

Циганка Груня ворожить Паньку і попереджає його про перешкоди на шляху до одруження з Оксаною, натякаючи на норовливу вдачу Хіврі. Панько в розпачі жартує над Хіврею, кидаючи в неї болотом, чим викликає її лють і ще більше ускладнює ситуацію.

Тим часом на ярмарку Цибуля розповідає історію про червону свитку, яка нібито належить чорту і приносить нещастя тому, хто нею володіє. Забобонні гості лякаються цієї історії. Ситуація загострюється, коли друзі Панька вирішують розіграти присутніх і, переодягнувшись чортами, вриваються до хати.

Виникає загальний переполох, гості в жаху думають, що бачать ту саму чортову свитку. В цей момент Панько і Оксана приходять просити благословення на шлюб. Солопій зізнається, що переполох викликала звичайна червона хустка - його подарунок для Хіврі. Він мириться з дружиною, і вони разом благословляють шлюб Панька і Оксани.

П'єса закінчується щасливою розв'язкою - примиренням Солопія і Хіврі, заручинами Панька і Оксани, і загальною радістю гостей, які готуються гуляти на весіллі.

2.1.5. Епізоди

Сценарій вистави «Сорочинський ярмарок» складається з низки епізодів, кожен з яких розкриває певну сюжетну лінію, характери персонажів чи створює певну атмосферу.

Пролог.

Перший епізод. «Знайомство»

22

Дія перша.

Другий епізод. «Ярмарок»

Третій Епізод. «Мрії»

Четвертий епізод. «Кохання»

П'ятий епізод. «Ворожба»

Шостий епізод. «Сварка»

Дія друга:

Сьомий епізод. «Причастіє»

Восьмий епізод. «Страхігло»

Дев'ятий епізод. «Чорти»

Десятий епізод. «Примирення»

Одинадцятий епізод. «Освідчення»

Дванадцятий епізод. «Подарунки»

Тринадцятий епізод. «Весілля»

Кожен з цих епізодів по-своєму важливий для розвитку дії. Комічні епізоди створюють атмосферу ярмаркового гуляння, занурюють у колорит народного життя. Епізоди з Оксаною і Паньком розвивають лінію їхнього кохання. Сварки Хіврі і Солопія розкривають проблеми їхньої родини, але й показують можливість подолання непорозумінь.

Особливе значення мають епізоди з «чортовою свиткою» Вони додають елемент містики, створюють напругу, й висміюють людські страхи та забобони.

Розв'язка в епізодах стверджує цінність кохання, сім'ї, взаєморозуміння. А фінальний епізод весілля залишає світле, життєствердне враження.

2.1.6. Композиція

Композиція вистави «Сорочинський ярмарок» складається з кількох елементів, які забезпечують динамічний розвиток дії, розкриття характерів персонажів та підтримання інтриги.

Експозиція.

(Пролог). Пролог знайомить глядачів з головними дійовими особами, зав'язує основні сюжетні лінії. Через статичну мізансцену розкриваються певні риси кожного персонажа. Глядач занурюється в атмосферу ярмаркового гуляння, відчуває колорит українського села.

Зав'язка

(Дія перша) Дія починається на ярмарковому майдані. Через комічні діалоги та колоритні замальовки розкриваються характери та взаємини персонажів (Хіврі і Солопія, Панька і Стася). Оксана мріє про кохання, Панько шукає свою милу. Зав'язується конфлікт між Хіврею та Солопієм. З'являється фантастичний елемент - циганка ворожить Паньку на любов.

Розвиток дії.

(Дія друга) Події розгортаються стрімко. Глядач поринає у вир ярмаркового життя. Розвиваються любовні лінії (Панько - Оксана, Хівря - Афанасій), загострюються конфлікти. Солопій, щоб задобрити Хіврю, купує хустку. Несподівано з'являється містична лінія - крадіжки речей нібито за допомогою «чортової свитки». Напруга наростає під час вечірньої розповіді гостей про чорта і його витівки.

Кульмінація.

(Дія друга) Кульмінаційним моментом стає поява ряджених у масках чортів та переполах гостей. Всі лякаються, Афанасій тікає. Здається, що містична історія починає відбуватися насправді. Та несподівано Панько розвінчує страхи гостей, пояснюючи, що то його друзі пожартували.

Розв'язка.

(Дія друга) Панько просить руки Оксани в батьків. Солопій, який досі був посміховиськом, виявляє шляхетність, дарує Хіврі омріяну хустку і благословляє шлюб молодих. Хівря, зворушена несподіваним вчинком чоловіка, пом'якшує своє ставлення до нього і теж дає згоду на весілля. Всі конфлікти розв'язуються, дія завершується весело і життєствердно.

Епілог.

Вистава завершується весіллям Панька і Оксани, яке гуляють всім селом. Добро і кохання перемагають, а людські вади висміюються.

Композиція вистави підпорядкована головній меті - розважити глядача, зануривши його в атмосферу народного життя. Комічні епізоди, колоритні персонажі, динамічні діалоги, насичені народним гумором, забезпечують постійне зацікавлення дією. Фантастично-містичний елемент підсилює інтригу і додає п'єсі особливого колориту. Розв'язка конфліктів у фіналі залишає відчуття життєствердності, перемоги добра і кохання.

3.2. Режисерський задум

2.2.1. Надзавдання

Надзавдання вистави «Сорочинський ярмарок» - показати перемогу щирих почуттів, любові та сімейних цінностей над забобонами, страхами і непорозуміннями.

Прагнення донести думку, що справжнє кохання здатне подолати будь які перешкоди, навіть такі, як соціальні забобони та упередження.

2.2.2. Наскрізна дія

Наскрізна дія вистави «Сорочинський ярмарок» - це прагнення головних героїв, Панька і Оксани, побороти всі перешкоди на шляху до їхнього одруження і щасливого спільного життя, що в них і вийшло.

1. Панько, незважаючи на застереження циганки Груні про можливі перешкоди, не відмовляється від свого кохання до Оксани і наміру одружитися з нею.
2. Оксана, хоча і побоюється гніву своєї матері Хіврі, все ж підтримує Панька і готова боротися за їхнє щастя.
3. Панько і Оксана разом приходять до батьків просити благословення на шлюб, демонструючи свою рішучість і єдність.

4. Навіть коли Панько потрапляє в немилість до Хіврі через свій жарт, він не відступає від свого наміру і продовжує шукати шляхи до примирення.

2.2.3. Жанр

Вистава «Сорочинський ярмарок» - це комедія. П'єса містить багато характерних елементів комедійного жанру:

Гумористичні ситуації і діалоги. Наприклад, сварки між Солопієм і Хіврею, жарти Панька, кумедні репліки персонажів.

Іронія і сатира. Автор висміює людські вади, такі як забобонність, пияцтво, пліткарство.

Непорозуміння і плутанина. Історія з червоною свиткою/хусткою, яка викликає переполох серед гостей, є типовим комедійним прийомом.

Гротеск і перебільшення. Образи деяких персонажів (наприклад, Хіврі з її запальним характером) є дещо гіперболізованими, що посилює комічний ефект.

Щаслива розв'язка. Незважаючи на всі перипетії і непорозуміння, п'єса закінчується щасливо для всіх головних героїв - Панько і Оксана отримують благословення на шлюб, Солопій і Хівря миряться.

Водночас, комедія «Сорочинський ярмарок» має і повчальний зміст. Крізь призму комічних ситуацій автор розкриває серйозні теми: важливість любові, сімейних цінностей, необхідність боротися з власними страхами і забобонами. Але серйозні ідеї подаються в легкій, розважальній формі, що і дозволяє віднести цю п'єсу до жанру комедії.

2.2.4. Художній образ вистави

В умовах школи було максимально просте побутове оформлення основна ідея було спрямована не на те щоб глядач вишукував кожен деталь від художнього оформлення, а максимально насолодився легкістю вистави.

2.2.5. Характеристика образів

Панько - молодий парубок, закоханий в Оксану. Про Хіврю: «І як у неї, відьми, язик не заболить?» (жартома, про Хіврю, матір Оксани)
Солопій про нього: "Я знаю Панька! Гарний парубок, і батька його знав, Остапа Чуба. Син весь в батька, не боїться до чорта впекло лізти" (з повагою).

Оксана - дівчина, закохана в Панька. Про Панька: «Він нестямиться від радості як ми одружимося! Він зацілує мене на смерть. Та й мені ж він до серця!» (з любов'ю).

Хівря - мати Оксани, запальна і лиха на язик. Про Солопія: «Проде!», «п'янице!», «заволоко паршивий!» (лайливо, з невдоволенням)

Солопій - батько Оксани, чоловік Хіврі. Про Хіврю: «Не баба – сатана».

Про Хіврю: «Бо хоч і маєш ти, жінко, язик як жало в оси, але ж і вроду маєш» (з любов'ю, примирливо)

Цибуля - друг Солопія. Про Хіврю: «А що, куме, признайся: боїшся здорово жінки?» (жартома, до Солопія).

Афанасій Іванович - залицяльник до Хіврі. Про Хіврю: «Жажду любові вашої, любезнійшая Хавронієндо Никихворовно» (залицяючись).

2.2.6. Атмосфера вистави

Атмосфера п'єси «Сорочинський ярмарок» змінюється від епізоду до епізоду, відображаючи динаміку подій і настрої персонажів.

1. Початок п'єси (сцени на ярмарку): Атмосфера галаслива, весела, життєрадісна. Яскраві описи ярмаркового дійства, жартівливі діалоги персонажів створюють відчуття свята, очікування чогось незвичайного. Водночас, тут закладаються основні конфлікти і сюжетні лінії.

2. Сцена ворожіння Груні: Атмосфера стає більш інтригуючою, з'являються нотки таємничості і тривоги. Передбачення Груні про перешкоди в коханні Панька і Оксани додають напруги і динаміки в розвиток сюжету.

3. Сцени з Хіврею і Солопієм: Атмосфера стає більш напруженою, конфліктною. Сварки і лайка між подружжям створюють відчуття дискомфорту, але водночас мають і комічний ефект. Контраст між запальною Хіврею і добродушним, але слабохарактерним Солопієм додає динаміки і гумору.

4. Сцена з розповіддю Цибулі про чортову свитку: Атмосфера стає більш містичною, тривожною. Історія про свитку, яка приносить нещастя своїм власникам, створює відчуття наростаючої напруги і очікування чогось надприродного.

5. Сцена розіграшу з друзями Панька в образі чортів: Атмосфера досягає піку напруги і водночас комізму. Переполох гостей, їхні панічні реакції створюють відчуття хаосу і абсурду. Але для глядача, який знає, що це розіграш, ситуація виглядає кумедно і нелепо.

6. Фінальні сцени (зізнання Солопія, примирення, благословення на шлюб): Атмосфера стає більш теплою, світлою, сповненою любові і надії. Щирість Солопія, його бажання помиритися з Хіврею створюють відчуття катарсису, очищення через любов і прощення. Благословення на шлюб Панька і Оксани додає фінальний акорд радості і гармонії.

2.2.7. Мізансценування

1. Мізансцени на ярмарку:

- Персонажі активно рухаються по сцені, переміщуються від одного частини до іншої, створюючи враження життя і метушні ярмарку.
- Групи персонажів (продавці, покупці) розташовуються по сцені таким чином, щоб створити відчуття багатолюдності і різноманітності.

2. Мізансцена ворожіння Груні:

- Груня і Панько розташовуються в центрі сцени, інші персонажі відходять на задній план або взагалі сходять зі сцени, щоб зосередити увагу глядача на цій парі.
3. Мізансцени з Хіврею і Солопієм:
 - Під час сварок Хівря і Солопій стоять по різні боки сцени, підкреслюючи конфлікт і протистояння.
 - Коли Хівря лає Солопія, вона це робить настільки страшно для героя, що змушує чоловіка сховатися за кума, тим самим візуально показує домінування Хіврі в парі.
 4. Мізансцена розповіді Цибулі про чортову свитку:
 - Цибуля як оповідач сидить в центрі стола, інші персонажі – поряд нього, уважно слухаючи історію.
 5. Мізансцена розіграшу з друзями Панька в образі чортів:
 - "Чорти" з'являться з різних боків сцени, оточуючи переляканих гостей, створюючи враження хаосу і безладу.

2.2.8. Темпоритм

Темпоритм вистави «Сорочинський ярмарок» є досить динамічним і змінюється в залежності від епізоду і подій, що відбуваються на сцені.

1. Початок п'єси (сцени на ярмарку): Темпоритм швидкий, жвавий, з частими змінами. Персонажі швидко з'являються і зникають, переміщуються по сцені, вступають в короткі діалоги. Це створює враження метушні, багатолюдності, життєвої енергії ярмарку.
2. Сцена ворожіння Груні: Темпоритм дещо сповільнюється, стає більш напруженим і інтригуючим. Діалог між Грунею і Паньком є неквапливим і з паузами, щоб підкреслити таємничість моменту.
3. Сцени з Хіврею і Солопієм: Темпоритм знову стає швидким, навіть дещо хаотичним під час сварок. Репліки персонажів швидкі, емоційні.
4. Сцена з розповіддю Цибулі про чортову свитку: Темпоритм стає помірним, розміреним, відповідним до оповідного характеру монологу

29

Цибулі. Інші персонажі слухають мовчки, їхні реакції є неквапливими, поступово наростаючими.

5. Сцена розіграшу з друзями Панька в образі чортів: Темпоритм стає дуже швидким, навіть хаотичним. Персонажі швидко бігати по сцені, кричать, жестикулюють. Їхні репліки можуть бути короткими, уривчастими, що відображає їхній переляк і розгубленість.

6. Фінальні сцени (зізнання Солопія, примирення, благословення на шлюб): Темпоритм сповільнюється, стає більш спокійним і урочистим, відповідним до серйозності і значущості моменту. Репліки персонажів можуть бути більш тривалими, з паузами для роздумів і емоційних реакцій.

2.1. Втілення задуму

2.3.1. Робота зі сценографом (художньо – декоративне оформлення)

Художньо декоративне оформлення було максимально простим і побутовим, більша частина реквізиту була шкільною. Реквізит який використовувався був взяти з інших вистав які проводили в школі перед повномасштабним вторгненням.

2.3.2. Робота зі звукорежисером (музичний ряд, шуми, звуки)

№ п.п	Епізод	Мізансцена або дія	Репліка	Музично – шумове оформлення	Примітка
1.	«Знайомство»			Трек No 1	
2.	«Ярмарок»			Трек No 2	
3.	«Мрії»			Трек No 3	
4.	«Кохання»			Трек No 1	
5.	«Ворожба»			Трек No 4	
6.	«Сварка»			-	
7.	«Причастіє»			-	
8.	«Страхітло»			Трек No5	
9.	«Чорти»			Трек No5	5:20 секунда

30

10.	«Примирення »			-	
11.	«Освідчення»			-	
12.	«Подарунки»			-	
13.	«Весілля»			Трек Ноб	

2.3.3. Світлове оформлення

Через обмежені можливості шкільної апаратури світлове оформлення було статичне.

2.3.4. Графік Випуску

10.10.23 – Знайомство з акторами, розподіл ролей.

11.10.23 – 12.10.23 – читка ролей.

13.10.23 – 17.10.23 – робота над 1-13 епізодами.

18.10.23 – 24.10.23 – монтувальні роботи на сцені, підготовка декорацій, сценічного реквізиту, прогін всіх епізодів.

25.10.23 – генеральна репетиція.

26.10.23 – прем'єра.

Висновки

У дипломній роботі представлено детальний режисерсько-постановочний план вистави «Сорочинський ярмарок» за мотивами однойменної повісті Миколи Гоголя.

Проведений аналіз літературного першоджерела дозволив виявити основні теми, ідеї та проблематику твору, які стали основою для формування режисерського задуму. Головною метою вистави визначено утвердження перемоги щирих почуттів, любові та сімейних цінностей над забобонами, страхами і непорозуміннями, що повністю відповідає гуманістичному пафосу гоголівського твору.

Розробка постановочного плану продемонструвала розуміння специфіки комедійного жанру та вміння втілити його засобами театрального

мистецтва. Надзавдання, наскрізна дія, атмосфера, темпоритм, мізансцени були побудовані таким чином, щоб підкреслити комізм ситуацій, характерів і водночас розкрити глибокий зміст твору.

Особлива увага була приділена роботі над створенням яскравих, колоритних образів персонажів. Аналіз реплік героїв засвідчив глибоке проникнення в їхню психологію, розуміння мотивації вчинків кожного з них.

Розроблений графік випуску вистави засвідчив чітку організацію всього постановочного процесу і розуміння специфіки режисерської роботи на всіх її етапах.

Таким чином, представлена дипломна робота демонструє ґрунтовну теоретичну підготовку, вміння аналізувати літературний матеріал і втілювати його засобами театрального мистецтва. Розроблений режисерсько-постановочний план вистави "Сорочинський ярмарок" має чітку концепцію, детально розроблений і готовий до сценічного втілення.

Проведене дослідження відкриває перспективи для подальших творчих пошуків у галузі театральної інтерпретації української класичної літератури, зокрема творчості Миколи Гоголя. Досвід роботи над даною виставою може бути використаний у практичній діяльності режисерів, акторів, театральних колективів, а також у навчальному процесі при підготовці фахівців театрального мистецтва.

Схожість

Джерела з Інтернету

74

1	https://naurok.com.ua/posibnik-m-v-gogol-231394.html		0.79%
2	https://www.naurok.com.ua/rozrobki-urokiv-vidatni-postati-ukra-ni-25264.html	19 джерел	0.7%
3	https://shron3.chtyvo.org.ua/Hohol/Zibrannia_tvoriv_u_7_tomakh_Tom_2.pdf	3 джерела	0.64%
6	http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/calendar_of_significant_dates-2020.pdf	14 джерел	0.19%
7	http://teremock.com.ua/index.php?cat=28	11 джерел	0.18%
8	https://dspace.lduvs.edu.ua/bitstream/123456789/571/1/%d0%90%d0%ba%d1%82%d1%83%d0%b0%d0%bb%d1%8c	26 джерел	0.13%

Джерела з Бібліотеки

7

4	Студентська робота	ID файлу: 1015654851	Навчальний заклад: National Academy of Cultural and Arts Manag...	0.4%
5	Студентська робота	ID файлу: 1016048360	Навчальний заклад: National Academy of Cultural and Ar	6 Джерело 0.29%

Цитати

Цитати

7

1 «І як у неї, відьми, язик не заболить?»

2 "Я знаю Панька! Гарний парубок, і батька його знав, Остапа Чуба. Син весь в батька, не боїться до чорта впекло лізти"

3 «Він нестямиться від радості як ми одружимося! Він зацілує мене на смерть. Та й мені ж він до серця!»

4 «Не баба - сатана»

5 «Бо хоч і маєш ти, жінко, язик як жало в оси, але ж і вроду маєш»

6 «А що, куме, признайся: боїшся здорово жінки?»

7 «Жажду любові вашої, любезнійшая Хавронієндо Никихворовно»